

APEL PODTRZYMUJEMY!

Odpowiedź MKiDN na postulaty zawarte w Apelu OPEM wraz z komentarzami sygnatariuszy apelu

1. Apelujemy do resortów kultury i edukacji o wspólne podjęcie działań systemowych na rzecz zmiany Stanu powszechnej edukacji muzycznej w Polsce. Współpraca międzyresortowa nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych....

MKiDN: To prawda. Troska o powszechną edukację kulturalną i jej znaczenie w realizacji celów ministerstwa podkreślona została już w 2008 roku podpisaniem przez ministra kultury Bogdana Zdrojewskiego i minister edukacji Katarzynę Hall listu intencyjnego dotyczącego współpracy w tym zakresie. W myśl tego porozumienia MEN zwiększyło ofertę zajęć związanych z edukacją kulturalną w ramach nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, natomiast MKiDN ogłosiło program kształcenia przyszłych nauczycieli muzyki i plastyki. Muzyka i plastyka po kilkunastu latach powróciła do szkół podstawowych! Te zmiany systemowe w perspektywie wielu lat mają doprowadzić do powstania kompetentnych grup odbiorców i twórców muzyki.

Sygnatariusze apelu: Powrót muzyki jest cenny, ale ilość godzin w ramach których ma być realizowany program stanowiący zresztą dziwny nieprzystający do rzeczywistości twór, kompletnie nie pozwala żywić nadziei, że będzie to miało wpływ na rozbudzenie muzykalności Polaków.

2. Młodzież chce muzykować! Media i Internet umożliwiły dostęp do muzyki na niespotykaną skalę powodując lawinowy wzrost zainteresowania samodzielnym muzykowaniem...

MKiDN od dawna wykorzystuje szanse, które dają nowe technologie. Jednym z narzędzi upowszechniania wiedzy muzycznej jest MUZYKOTEKA SZKOLNA, czyli kolejny po „Filmotece Szkolnej” projekt skierowany do wszystkich szkół podstawowych. Jest to innowacyjna platforma edukacyjna do nauki muzyki, opracowana przez zespół ekspertów: pedagogów i muzykologów. To jednocześnie pierwsze w Europie tak wszechstronne narzędzie, które pomoże odkryć świat dźwięków w niestandardowy sposób – za pomocą zabawy i samodzielnych eksperymentów. Projekt mający swoją premierę 8 grudnia 2011 r. przygotował we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Narodowy Instytut Audiowizualny. Część portalu przeznaczona jest dla nauczycieli, dla których przygotowano m.in. materiały dydaktyczne. Warto zaznaczyć, że ten nowatorski projekt jest stale konsultowany i udoskonalany. Muzykoteka Szkolna mówi językiem dzieci i młodzieży: nowoczesnych technologii, aplikacji komputerowych pozwalających stworzyć własny utwór muzyczny i inteligentnych gier internetowych. Uruchomieniu portalu edukacyjnego Muzykoteka Szkolna towarzyszy kampania popularyzująca muzykę klasyczną wśród młodzieży – „Muzykotersi”.

Uruchamiając, z myślą o najmłodszych, stronę www.kula.gov.pl ministerstwo kultury udowodniło, że pierwszy kontakt z siecią może być inspirującą i inteligentną zabawą, która uczy i rozwija. Założeniem tego nowatorskiego projektu jest kształtowanie świadomości kulturowej najmłodszych użytkowników sieci. Witryna zdała najważniejszy test- dzieci ją uwielbiają.

MKiDN było również pomysłodawcą akcji „Muzyka rozwija – kup dziecku instrument”. Kampania zainaugurowana 3 grudnia 2010 r. miała pokazać znaczenie edukacji muzycznej od najmłodszych lat życia. Zachęcała dzieci do samodzielnego muzykowania m.in. poprzez granie na niedrogich, małych instrumentach.

Muzykoteka szkolna, Muzykotersi czy wymieniony wyżej plakat torują drogę do nowoczesnych narzędzi i form upowszechniania muzyki oraz wychodzą naprzeciw aktualnym zainteresowaniom współczesnej młodzieży, jednak w najmniejszym stopniu nie przystają do stanu wyposażenia szkół i możliwości skorzystania z nich przez dzieci czy młodzież (np. w wielu szkołach, nawet jeśli istnieją wyposażone w komputery pracownie, wykorzystanie ich dla potrzeb zajęć muzycznych jest z wielu względów niemożliwe. Np. w gimnazjum muzyka realizowana jest w I klasie, tymczasem identyfikator pozwalający korzystać z sieci, otrzymują uczniowie dopiero w klasie II, w ramach lekcji informatyki).

3. Apelujemy, aby edukacja nie ograniczała się do brzdąkania; nauczyciel powinien posiadać odpowiednie przygotowanie...

Od początku urzędowania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego edukacja kulturalna i artystyczna, w tym muzyczna, jest jednym z priorytetów resortu. Mimo, że minister kultury odpowiada za system kształcenia artystycznego, odrębny w stosunku do ogólnego, warto dodać, że oprócz wspomnianego programu kształcenia nauczycieli muzyki i plastyki na szeroką skalę realizowane są inne działania wspierające edukację kulturalną.

Jednym z przykładów, jest wydana przez MKiDN w 2010 roku książeczka edukacyjna „Dydko i muzyka”. Kolorowa publikacja pomaga w kształceniu muzycznym dzieci w wieku 5-7 lat. Zawiera m.in. informacje na temat instrumentów, powstawania dźwięków oraz koncertów muzyki klasycznej. 30 tys. egzemplarzy wysłano do instytucji kultury, szpitali, placówek opiekuńczych i bibliotek.

Działania edukacyjne były niezwykle ważnym elementem obchodzonego w 2010 roku z bezprecedensowym rozmachem Roku Chopinowskiego. Z tej okazji ukazało się ponad 130 tytułów książkowych, ponadto opracowano i rozpowszechniono różne narzędzia multimedialne (np. portal dzieci.chopin2010.pl) oraz konspekty lekcji. Dzięki zastosowaniu najnowocześniejszych metod naukowych przedstawiona została cała zachowana twórczość kompozytora w jej autentycznym kształcie - Wydanie Narodowe kompletu dzieł Fryderyka Chopina. W ramach obchodów odbyło się 2600 wydarzeń artystycznych w Polsce i 3600 zagranicą. Zrewitalizowano i rozbudowano obiekty związane z kompozytorem, utworzono Centrum Chopinowskie oraz odnowiono park w Żelazowej Woli. W 2010 r. dobiegła końca jedna z kluczowych inwestycji – Muzeum Fryderyka Chopina.

W roku 2010 miała miejsce pilotażowa edycja programu pn. „Edukacja +”, której adresatem były państwowe i współprowadzone instytucje kultury, a więc te podlegające bezpośrednio nadzorowi MKiDN. Program miał służyć m.in. rozwojowi działań edukacyjnych oraz stworzeniu tzw. projektów modelowych, mogących być inspiracją dla innych podmiotów działających w sferze edukacji kulturalnej. Adresatami projektów były osoby rekrutujące się ze wszystkich grup wiekowych, przede wszystkim dzieci i młodzież. Wśród dofinansowanych zadań znalazły się m.in. te rozwijające kreatywność najmłodszych w ramach interaktywnych warsztatów twórczych (np. Filharmonia Wrocławska im. W. Lutosławskiego - Multimedialne Koncerty Edukacyjne dla Dzieci).

MKiDN wspiera pozaszkolną edukację kulturalną prowadzoną przede wszystkim przez samorządowe i państwowe instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe – bardzo aktywne w pozyskiwaniu środków ministerialnych. Dzięki konkursom organizowanym przez MKiDN, finansowane są projekty, których celem jest aktywizacja i inspiracja zachowao twórczych, rozwijanie ekspresji twórczej i kreatywności oraz wzbogacenie oferty artystycznej skierowanej do dzieci i młodzieży. W 2012 roku budżet tego programu wyniósł ponad 10 mln zł. Zasilony 2,5 mln zł program „Edukacja artystyczna” jest natomiast skierowany bezpośrednio do młodych artystów, zwłaszcza uczniów i studentów.

Edukacja artystyczna j w istocie, pomimo wielu cięć budżetowych (!) , mogłaby być ostoją i nadzieją polskiej „przyszłości muzycznej”, gdyby nie fakt, że szkolnictwo powszechne z uwagi na karkołomne procedury zatrudniania nauczycieli muzyki , właściwie zagraza muzykom drogę do szkół lub wręcz odstrasza ich od współpracy ze szkołami powszechnymi.

Aby można było rozwijać zainteresowanie muzyką, potrzebne są inwestycje w infrastrukturę. Środki na ten cel pochodzą w znaczącej części z dotacji europejskich, które MKiDN wykorzystuje najskuteczniej w Polsce. Korzystające z nich szkoły i uczelnie zwiększają swój potencjał edukacyjny i zapewniają uczniom, studentom i kadry naukowej odpowiednie środowisko do pracy i twórczości.

Dziękujemy za poniższy wykaz. Doceniamy nakłady, jakie ponosi MKiDN na ten cel, jednak naszym zdaniem szkolnictwo powszechne praktycznie nie ma z tego tytułu stosownych korzyści i to jest właśnie jeden z głównych powodów wystosowania apelu OPEM!!!

Wykaz szkół i uczelni artystycznych – beneficjentów POIiŚ :

PSM I i II stopnia im. L. Różyckiego w Kielcach - rozbudowa i przebudowa budynku szkoły - wartość projektu 21, 6 mln zł, dofinansowanie: 15 mln zł

Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna w Bielsku-Białej- budowa sali koncertowej i jej wyposażenia- wartość projektu 16, 9 mln zł, dofinansowanie: 14, 1 mln

Zespół Szkół Plastycznych w Częstochowie- budowa nowoczesnego obiektu dydaktyczno - kulturalnego - wartość projektu 20, 7 mln zł, dofinansowanie: 17, 6 mln zł

Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna we Wrocławiu- Przebudowa, rozbudowa i częściowa nadbudowa budynku – wartość projektu 43, 8 mln zł , dofinansowanie 25, 4 mln zł

PWSFTviT w Łodzi - Uczelniane Centrum Dydaktyki Nowych Mediów – budowa budynku dydaktycznego - wartość projektu :22, 6 mln zł, dofinansowanie: 18, 9 mln zł

Zespół Szkół Muzycznych w Radomiu- budowa nowego budynku – wartość projektu: 43, 7 mln zł, dofinansowanie 21,7 mln zł

Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Centrum Sztuk Użytkowych. Centrum Innowacyjności- rozbudowa – wartość projektu: 61, 9 mln zł, dofinansowanie: 45, 4 mln zł

Akademia Muzyczna we Wrocławiu – budowa sali muzyczno dydaktycznej wraz z infrastrukturą. wartość projektu: 51, 8 mln zł, dofinansowanie: 33, 9 mln zł

Akademia Muzyczna w Łodzi - budowa sali koncertowej dla celów dydaktycznych – wartość projektu: 44, 6 mln zł, dofinansowanie: 29 mln zł

Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemioskiego w Łodzi - budowa Centrum Nauki i Sztuki – wartość projektu: 52, 4 mln zł, dofinansowanie: 44, 6 mln zł

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. M. Karłowicza w Krakowie - II etap budowy – wartość projektu: 23, 9 mln zł, dofinansowanie: 17, 9 mln zł

Zespół Szkół Plastycznych w Tarnowie - rozbudowa i przebudowa budynków – wartość projektu: 16,8 mln zł, dofinansowanie: 14 mln zł

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie - Budowa nowego budynku oraz rozbudowa istniejącego budynku – wartość projektu: 65, 5 mln zł, dofinansowanie: 41 mln zł

Państwowa Szkoła Muzyczna w Suwałkach - rozbudowa, przebudowa i wyposażenie - wartość projektu: 31, 9 mln zł, dofinansowanie: 27 mln zł

Zespół Szkół Muzycznych w Białymstoku - rozbudowa i przebudowa- wartość projektu: 24 mln zł, dofinansowanie: 20, 7 mln zł

ASP w Gdańsku - poprawa stanu infrastruktury - wartość projektu: 24, 9, dofinansowanie:16,7 mln zł

Zespół Szkół Muzycznych w Sosnowcu - budowa sali koncertowej – wartość projektu: 41, 1 mln zł, dofinansowanie: 20, 5 mln zł

Podczas dyskusji o edukacji artystycznej i kulturalnej nie można nie wspomnieć o projekcie strategicznym, jakim jest powstające we Wrocławiu kosztem 296, 5 mln zł Narodowe Forum Muzyki. Będzie ono spełniało najnowocześniejsze standardy akustyczne i architektoniczne. W budynku znajdzie się wielka sala koncertowa (1 800 miejsc siedzących) oraz sala kinowa i widowiskowa, 4 sale kameralne, przestrzeń wystawiennicza, studio nagrań oraz biblioteka. Będzie to wyjątkowy w naszej części Europy obiekt, pozwalający na prezentacje najwyższej jakości przedsięwzięć artystycznych dorobku kultury polskiej i światowej.

W ostatnich miesiącach (styczeń 2012 r.) otwarto nową siedzibę Filharmonii Świętokrzyskiej- Międzynarodowego Centrum Kultur (koszt całkowity - 82, 7 mln zł). Mieści się tam m.in. wielofunkcyjna sala koncertowa, sala kameralna, dziedziniec koncertowy i biblioteka. Miejsce to ma szansę stać się ośrodkiem życia kulturalnego o znaczeniu ogólnopolskim oraz miejscem spotkań artystów z kraju i zagranicy. Przed nami - kolejne inauguracje. We wrześniu br. otwarta zostanie Opera i Filharmonia Podlaska - Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku (koszt- 181, 8 mln zł). Obiekt będzie miał charakter wielofunkcyjny. Można w nim będzie prezentować wszystkie gatunki dzieł scenicznych i koncertowych (opera, operetka, musical, koncerty muzyki klasycznej i rozrywkowej oraz amatorską twórczość muzyczną). Ponadto- możliwa tam będzie organizacja międzynarodowych, interdyscyplinarnych festiwali artystycznych, prezentacja twórczości teatrów dramatycznych oraz prowadzenie działalności wystawienniczej. W 2012. zakończy się też remont i rozbudowa Filharmonii Częstochowskiej (34, 8 mln zł). Instytucja ta prowadzi działalność o szerokim zakresie repertuarowym, obejmujący koncerty symfoniczne, oratoryjno-kantatowe, kameralne oraz popularno – rozrywkowe, a także edukacyjne programy dla dzieci i młodzieży. Przedstawione powyżej przykłady dowodzą tego, że MKiDN nie tylko dostrzega ważną rolę, jaką edukacja kulturalna i artystyczna w zakresie muzyki odgrywa w życiu odbiorców kultury, ale od lat konsekwentnie dąży do nadrobienia wieloletnich zaległości w tym zakresie. Działania inicjowane i realizowane przez resort kultury obejmują wiele obszarów i tworzą spójny system, często wykraczający poza zakres odpowiedzialności ministerstwa. Warto pamiętać, że nadrabianie zaniedbań i zaległości w edukacji kulturalnej i artystycznej jest procesem długotrwałym i wymagającym zaangażowania wszystkich podmiotów uczestniczących w tym procesie, a efekty możliwe będą do zmierzenia dopiero po wielu latach.

Apelujemy o wspólną realizację tego celu. Dzieci na to zasługują!